

پایش

مروری بر مهمترین اخبار و رویدادهای بخش کشاورزی در رسانه ها

تاریخ:

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه کیهان

ماه رمضان کمبود مرغ در بازار نداریم

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: علت کمبود عرضه مرغ در بازار این بود که تولیدکنندگان به دلیل نبودن و گران بودن نهاده‌های دامی جوجه‌ریزی نداشتند و برای آنان به صرفه نبود که فرایند جوجه‌ریزی را آغاز کنند که این مشکل تا ماه رمضان رفع می‌شود. اصغر سلیمی، در گفت‌وگو با ایسنا درباره مشکل گرانی مرغ و کمبود آن در بازار، اظهار کرد: یکی از عوامل گرانی مرغ که مرغداران نسبت به آن اعتراض دارند این است که نهاده‌ها با نرخ ارز دولتی ۴۲۰۰ تومان به دستشان نمی‌رسد و به همین دلیل مجبور می‌شوند مرغ را با قیمت آزاد بفروشند و در این میان دلالان نیز از فرصت سوءاستفاده می‌کنند و سبب می‌شوند که قیمت هر کیلو مرغ بیش از آن چیزی باشد که دولت مصوب کرده است. وی افزود: همچنین دلالان به دنبال این هستند که مرغ را با قیمت ارزان‌تر از تولیدکنندگان خریداری و با قیمت بالا در بازار عرضه کنند. به همین دلیل مقرر شد نهاده‌های دامی با قیمت مناسب در اختیار مرغداران قرار بگیرد و خوشبختانه هم‌اکنون هیچ کمبودی از نظر تولید مرغ و جوجه‌ریزی در کشور نداریم. نماینده مردم سمیرم در مجلس گفت: دولت و نهادهای نظارتی باید شرایط را به گونه‌ای فراهم کنند که قیمت نهاده‌ها مناسب باشد، به طوری که مرغداران احساس ضرر

نکنند و دلایان نتوانند نهادهای دامی را با قیمت آزاد در بازار به فروش برسانند. وی ادامه داد: در ماه مبارک رمضان با توجه به نیاز روزه‌داران دولت باید از ذخایر خودش که برای مواقع ضروری است مرغ کافی در بازار عرضه کند تا تولیدکنندگان مرغ هم بتوانند در مدتی که کمبود نهاده‌ها داشتند و نمی‌توانستند جوجه‌ریزی کنند زمان کافی در اختیارشان برای جوجه‌ریزی مجدد قرار بگیرد. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، خاطرنشان کرد: بنابراین در ماه مبارک رمضان مشکل کمبود مرغ نخواهیم داشت. هم‌اکنون قیمت مصوب مرغ دولتی به ازای هر کیلو ۲۴۹۰۰ تومان است که دستگاه‌های نظارتی باید نظارت کافی را در بازار داشته باشند تا با همین قیمت، مرغ به دست مردم برسد.

۲۳ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه کیهان

دولت با ۶۰۰ هزار مرغداری چه کرد که مردم باید در صف بایستند؟! (خبر ویژه)

جناب آقای روحانی! اگر این همه وقت و انرژی‌ای که صرف مذاکره با ۱+۵ و رفع تحریم‌ها کردید، صرف افزایش توان تولید داخلی کرده بودید، اکنون با این حجم از مشکلات مواجه نبودیم و اتفاقاً در مذاکرات هم با دست برتری وارد می‌شدید.»

حجت‌الاسلام دکتر عبدالحسین خسروپناه ضمن طرح موضوع فوق با رئیس‌جمهور، در روزنامه وطن امروز نوشت: آقای روحانی در سخنانی اظهار داشته آمریکا برای توبه آمده و «هل لی من توبه» گفته است، بعد هم تاکید کرده که اگر آمریکا توبه کند ما می‌پذیریم. حقیقتاً از صحبت‌های ایشان متعجب شدم. به چه استدلال و برهانی با به کار بردن عبارت حضرت حر، به صورت غیرمستقیم بین آمریکا و جناب حر قیاس کرده‌اند؟ ابوحنیفه به عنوان موسس اصل قیاس در استنباط حکم شرعی هم، اگر این قیاس ناروای شما را می‌شنید خنده‌اش می‌گرفت. من واقعا از این جملات جناب روحانی شگفت‌زده شدم. ایشان بعد از این قیاس گفته است که اگر آمریکا توبه کند ما قبول می‌کنیم، این جمله در ظاهر جمله درستی است ولی سؤال اینجاست: واقعا شما فکر می‌کنید آمریکا توبه می‌کند؟! ساده‌اندیشی تا کجا؟ آمریکا در تاریخ ۵۰۰ ساله‌اش نسبت به رفتار نژادپرستانه‌اش با سرخپوست‌ها و سیاه‌پوست‌ها و کشتار مردم ژاپن در جنگ دوم جهانی و قتل عام مردم ویتنام و به خاک و خون کشیدن افغانستان و عراق توبه کرده است که از رفتارش نسبت به برجام بی‌فرجام شما توبه کند؟ آقای روحانی که حرف از نظر مردم و همه‌پرسی و رفراندوم می‌زنند، بد نیست اول از نظر مردم درباره دولت خودشان شروع کنند و نظر مردم را در این باره جویا شوند. آنطور که گروه‌های مختلف مردم به من رجوع می‌کنند، به عنوان یک طلبه و به عنوان صدای مردم، از جناب رئیس‌جمهور چند سؤال دارم که از ایشان تقاضا دارم به این ۴ سؤال پاسخ بدهند: ۱- با توجه به اینکه شعار دولت آقای روحانی، تدبیر و امید بوده است، آیا دولت ایشان از مردم نظرسنجی کرده که امید در جامعه ما بعد از این ۸ سال رشد کرده یا افول داشته؟ ۲- دولت مدعی تدبیر، با چه تدبیر و سیاستی فضای کالاهای اساسی را به جایی رسانده که به‌رغم وجود ۶۰۰ هزار مرغداری در کشور که می‌توانستیم صادرکننده باشیم، اکنون مردم عزتمند ما باید ساعت‌ها وقت خود را در صف‌های خرید مرغ بگذرانند؟ ۳- چطور جوانان انقلابی ما در مجموعه‌های نظامی توانسته‌اند پیچیده‌ترین صنایع موشکی را ابداع کنند اما دولت تدبیر و امید نتوانست در صنعت خودرو کوچک‌ترین حرکت رو به جلویی را ایجاد کند؟ ۴- به ملت توضیح بدهند که براساس کدام داده‌های علمی و کدام الگوهای مدیریتی، تاکنون به تدبیر بحران کرونا اقدام کرده‌اند؟ این چگونه مدیریتی است که ایام نوروز را آزاد بگذارند، بعد که فاجعه درست شد حالا ۲ هفته تعطیل کنند؟ امیدوارم جناب روحانی که قرار بود هر ۱۰۰ روز به مردم گزارش دهند، حداقل جواب این ۴ سؤال را صریح و شفاف به مردم ارائه دهند.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه جوان

از معمای گرانی مرغ تا قاچاق ناچیز جوجه یکروزه

با وجودی که ایران از سال ۱۳۳۳ به شکل صنعتی در حوزه پرورش مرغ فعال است و دولت هم مدعی است که برای واردات نهاده‌های دام طیور از محل منابع عمومی ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی ارائه می‌دهد؛ متأسفانه از ابتدای سال ۹۹ که قیمت جوجه یکروزه ۸۰۰ تومان و قیمت هر کیلو مرغ ۸ هزار تومان بود، امروز قیمت جوجه یکروزه به ۶ هزار تومان و قیمت هر کیلو مرغ دولتی به ۲۵ هزار تومان افزایش...

سرویس اقتصادی جوان آنلاین: وقتی قیمت یک کالا در بازاری بالا می‌رود و در عین حال نیز کالا کمیاب می‌شود و شاهد شکل‌گیری صف در کشور هستیم، توضیح واضح و مشخصی از سوی مسئولان دولتی عنوان نمی‌شود و به شکلی سخن می‌گویند که بدیهیاتی که مقابل چشم مردم جامعه است را گاهی کتمان می‌کنند، از این رو انکار معضل و رنج اقتصادی مردم نیز برای خود مشکلی شده است. با وجودی که مشکلات اقتصادی در نهایت خود را در قالب تورم و کمبود کالا نشان می‌دهد، اما شاهد این موضوع هستیم که مقامات دولتی نمی‌خواهند مشکلات را با مردم درمیان بگذارند و همچون هشت سال گذشته که پیوسته به رفع تحریم‌ها از سوی کشورهای خارجی چشم داشته‌اند، سیاست‌های پر هزینه‌ای را در اقتصاد اعمال می‌کنند تا شاید در نهایت به مقصود خود در قالب برجام دست یابند. اعمال سیاست‌های پر هزینه برای دستیابی به توافق با غرب موجب شده تا به واسطه ایجاد ۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان نقدینگی و ایجاد صدها هزار میلیارد تومان بدهی، ایران با یک تورم سنگین فزاینده روبه‌رو شود، در عین حال این پرسش مطرح است که دولت اقتصاد را در چه وضع بفرنجی می‌خواهد تحویل دولت سیزدهم بدهد؟! به‌طور نمونه این روزها با وجودی که ایران از سال ۱۳۳۳ به شکل صنعتی در حوزه پرورش مرغ فعال است و دولت هم مدعی می‌باشد که برای واردات نهاده‌های دام طیور از محل منابع عمومی ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی ارائه می‌دهد؛ متأسفانه از ابتدای سال ۹۹ که قیمت جوجه یکروزه ۸۰۰ تومان و قیمت هر کیلو مرغ ۸ هزار تومان بود، امروز قیمت جوجه یکروزه به ۶ هزار تومان و قیمت هر کیلو مرغ دولتی به ۲۵ هزار تومان افزایش یافته است. مشاور اتحادیه مرغداران گوشتی گفت: بر اساس آمارها میزان جوجه در کشور کم نیست، اما سؤال اینجاست که چرا باید در این فصل قیمت جوجه یکروزه بالا باشد؟ محمدعلی کمالی در گفتگو با ایسنا، با بیان اینکه سؤال اینجاست که چرا باید در این فصل قیمت جوجه یکروزه بالا باشد، گفت: مرغداران جوجه یکروزه را بیش از ۵ هزار و ۶۰۰ تومان تا ۶ هزار تومان خریداری می‌کنند و قیمت مصوب ۴ هزار و ۲۰۰ تومان رعایت نمی‌شود. وی ادامه داد: بر اساس آمارهای اعلام شده جوجه کم نیست و از ابتدای ماه تا امروز حدود ۷۷ میلیون قطعه جوجه تولید شده است. مشاور اتحادیه مرغداران گوشتی اضافه کرد: انتظار می‌رود معاونت امور دام وزارت جهاد کشاورزی و انجمن جوجه یکروزه به موضوع افزایش قیمت جوجه یکروزه ورود و آن را کنترل کنند. وی در پاسخ به این سؤال که از چه زمانی قیمت جوجه افزایش یافته است و آیا این افزایش قیمت ممکن است در قیمت مرغ هم اثرگذار باشد یا خیر، گفت: حدود یک‌ماه است که تولیدکنندگان جوجه را بیش از قیمت مصوب خریداری می‌کنند و امیدواریم که این افزایش قیمت بر قیمت مرغ اثری نگذارد. البته عامل اصلی

مؤثر در قیمت مرغ، نهاده است که در حال حاضر برای ۵۰روز پرورش نهاده تأمین شده است. اما نباید از این موضوع نیز غافل شد که قیمت جوجه ۱۲ تا ۱۳ درصد بر قیمت تمام شده مرغ اثرگذار است. وی با بیان اینکه هزینه های تولیدی بر اساس جوجه ۴هزار و ۲۰۰تومانی حساب شده نه جوجه ۶هزار تومانی گفت: از وزارت جهاد کشاورزی درخواست کردیم که توجه بیشتری به این موضوع داشته باشد. کارگروهی برای جلوگیری از قاچاق جوجه یکروزه تشکیل شده است نماینده مردم قروه و دهگلان در مجلس گفت: کارگروهی در استانداری کردستان با حضور دستگاه های امنیتی، جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت تشکیل شده تا در شرایط کنونی کشور که با کمبود جوجه یکروزه مواجه هستیم از قاچاق این محصول مقابله کنند. پرویز اوسطی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه بخشی از جوجه یکروزه مورد نیاز مرغداری های برخی از کشورهای همسایه از طریق قاچاق تأمین می شود، ادامه داد: حجم میزان خروج جوجه یکروزه به صورت قاچاق از کشور زیاد نیست، اما در شرایط فعلی نباید این حداقل قاچاق نیز صورت بگیرد.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه سبزینه

ثبات بازار مرغ در گروی حذف قیمت‌گذاری دستوری

مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت طیور: راهکار تنظیم بازار مرغ حذف قیمت‌گذاری دستوری است

وضعیت فعلی بازار مرغ رو به ثبات است و تولیدکنندگان از وضعیت فعلی راضی هستند، اما مشکل اساسی را قیمت‌گذاری دستوری عنوان می‌کنند که باعث می‌شود تنظیم قیمت به هم بخورد و تولیدکننده و مصرف‌کننده با ضرر و زیان مواجه شوند. باید گفت تولید و عرضه مرغ در چند ماهه اخیر با بحث و جدل‌های زیادی همراه بوده است و باعث شده گاهی با کمبود مرغ و گاهی با افزایش تولید آن مواجه شویم. این مسائل باعث شده دولت با قیمت‌گذاری دستوری برای آسیب وارد نشدن به مصرف‌کنندگان جلوی بحران‌های این حوزه را بگیرد، اما در این زمینه چندان موفق نبوده و تولیدکنندگان معتقدند بهترین راه کنترل وضعیت نابه‌سامان بازار مرغ حذف قیمت‌گذاری دستوری و پرداخت یارانه به مصرف‌کننده است. مشکلی فعلی صنعت مرغداری و بازار مرغ فقدان مدیریت است در همین ارتباط مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت طیور درباره وضعیت فعلی تأمین نهاده‌ها به «سبزینه» گفت: هم‌اکنون روال تأمین نهاده‌ها تا حدودی طبیعی شده و تولیدکننده برای تأمین نهاده با مشکلی مواجه نیست و مشکلی که اکنون با آن مواجه هستیم، فقدان مدیریت است. مهدی پورسمر ادامه داد: یکی از اشکالات اساسی و جدی که موجب نابه‌سامانی‌های موجود در حوزه مرغ و تخم‌مرغ شده، اشکالات ساختاری و مدیریتی است. نقص زنجیره تولید و ضعف در حوزه توزیع و نظارت این نابه‌سامانی‌ها را ایجاد کرده است؛ به عنوان مثال، دو ماه پیش به دلیل دخالت‌های معاونت امور دام وزارت جهاد کشاورزی قیمت تخم‌مرغ به شانه‌ای ۴۵ هزار تومان هم رسید. بعد از این که تصمیمات آقایان درباره درج قیمت روی تخم‌مرغ برداشته شد، قیمت این محصول به روال عادی خود بازگشت. پورسمر افزود: برگشت بازار تخم‌مرغ به روال طبیعی به دلیل تولید بیش‌تر و... نبود، بلکه برگشت قیمت این محصول به روال عادی نشان داد که این افزایش قیمت ناشی از تصمیمات مدیریتی بود. متأسفانه وضعیت فعلی بازار مرغ هم ناشی از تصمیمات نادرست مدیریتی است. اکنون همه کارهای اصلی خود را رها کرده‌اند و به مرغ و بازار آن که به آن‌ها ربطی ندارد، پرداخته‌اند. مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت طیور خاطر نشان کرد: اکنون بیماری در بخش طیور گسترش یافته و بیماری مایکوپلازما که چند سالی بود در کشور ریشه‌کن شده بود، بار دیگر شیوع پیدا کرده و تمام گله‌های مرغ مادر درگیر این بیماری شده‌اند. از سوی دیگر، سارمونلا و آنفلوآنزا هم گسترش یافته است. اکنون به‌جای این که دامپزشکی به کار خود بپردازد، در مسائلی مثل قطعه‌بندی و میزان تولید مرغ ورود کرده است. اگر آقایان به کارهای اصلی خود بپردازند، هیچ مشکلی در تولید مرغ و تخم‌مرغ نخواهیم داشت. پورسمر در پاسخ به این که گفته می‌شود با تکمیل زنجیره تولید ۲۵ درصد از قیمت مرغ کم می‌شود، گفت: خیر، این موضوع صحیح نیست و ۲۵ درصد کاهش قیمت بعید است. در زنجیره تولید با توجه به مدیریت صحیح وضع بهتر می‌شود، ولی قیمت پایین نمی‌آید، بلکه قیمت سرشکن می‌شود؛ به‌عنوان مثال هم‌اکنون وقتی گفته می‌شود جوجه و دان گران خواهد شد، وقتی تولید انجام می‌شود، این گرانی بین تمام عوامل تولید سرشکن می‌شود و در نتیجه هزینه تولید برای تولیدکنندگان کم می‌شود و دخالت آقایان نیز کاهش می‌

یابد. دخالت مسئولان باعث به وجود آمدن مشکلات فعلی می شود مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت طیور درباره واردات ۵۰ هزار تن مرغ برای تنظیم بازار در سال «تولید؛ پشتیبانی ها، مانع زدایی» نیز توضیح داد: کاملاً مشخص است که در زمینه تولید مشکلی نداریم و جای نگرانی هم وجود ندارد. مسئولان با دستکاری هایی که در روند تولید می کنند، باعث به وجود آمدن این مشکلات می شوند. اکنون مسئولان هنوز متوجه نشده اند که جوجه ریزی مرغ مادر کاهش یافته است. کاهش جوجه ریزی باعث می شود که در اواخر ماه رمضان وضعیت بازار مرغ بدتر شود و این مشکل به دلیل ضعف مدیریتی ایجاد می شود. پورسمر درباره قیمت ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومانی مرغ نیز گفت: مرغ کالایی نیست که بتوان آن را مثل نخود ذخیره یا احتکار کرد. مرغ وقتی تولید می شود، باید به کشتارگاه و سپس به بازار برود؛ در نتیجه اگر برنامه ریزی درستی داشته باشیم، عرضه و تقاضا قیمت را تنظیم می کند. اگر قیمت ها مناسب باشد، تولیدکننده به جوجه ریزی ترغیب می شود و قیمت ها پایین می آید. معتمد قیمت گذاری مرغ و تخم مرغ که قابلیت انبار برای طولانی مدت را ندارند، نباید دستوری باشد. وی افزود: راهکار تنظیم بازار مرغ کنار گذاشتن قیمت گذاری دستوری است و فقط باید بر این بازار نظارت شود. ممنوعیت قطعه بندی نیز غلط است. در این کار میزان ضایعات مرغ بالا می رود، ولی پوست، چربی و استخوان مرغ در قطعه بندی بازیافت و از آن ها پودر استخوان و پودر گوشت تهیه می شود و دوباره به چرخه تولید برمی گردد. با این ممنوعیت، تولید این محصولات را از دست می دهیم؛ لذا بهتر است مسئولان بر قیمت گذاری محصولات این بخش نظارت کنند، نه این که چرخه را از بین ببرند. مهم ترین مشکل فعلی و دلیل آشفتگی بازار مرغ، ورود دولت و تصمیمات نادرست مسئولان در این حوزه مثل قیمت گذاری دستوری است که باعث شده با مشکلات فعلی مواجه شویم. قیمت فعلی مرغ به ضرر تولیدکننده نیست دبیر انجمن تولیدکنندگان زنجیره ای گوشت مرغ هم درباره وضعیت فعلی تأمین نهاده های طیور به «سبزینه» گفت: اکنون نهاده ها به میزان کافی تأمین می شود و به موقع به دست تولیدکننده می رسد. البته ممکن است برخی مواقع تولیدکنندگان کوچک تر با تأخیر این نهاده ها را بگیرند، ولی اکنون کسی نباید از وضعیت تأمین نهاده شکایتی داشته باشد، چون ۱۰۰ درصد نهاده ها توسط دولت تأمین می شود. رضا مبصری درباره اشکالات ساختاری و مدیریتی در حوزه مرغ و تخم مرغ توضیح داد: برای تأمین مرغ، زنجیره ای مثل تمام زنجیره های تأمین دیگر وجود دارد و با زنجیره تولید متفاوت است. زنجیره تأمین مجموعه عواملی است که کمک می کند مشتری در زمان مناسب و در اسرع وقت کالای مورد نیاز خود را تأمین کند. هم اکنون وضعیت زنجیره تأمین در کشور مناسب است؛ البته به نظر می رسد با اشکالاتی مواجه هستیم، اما این مشکلات به میزانی نیست که تولید را دستخوش تغییر کند. وی اظهار داشت: تولید در همین زمانی که مشکل مرغ داریم، کمبودی ندارد و بیش از نیاز هم تولید می شود، اما آنچه تغییر کرده و باعث شده احساس کمبود کنیم، تقاضای زیاد برای مرغ است. تقاضا در این مدت به دو دلیل بالا رفته است؛ دلیل اول، شب عید بود که همیشه در این بازه زمانی تقاضا بالا می رود که درباره آن هم برنامه ریزی شده بود و جوجه ریزی بیش تر صورت گرفته بود؛ دوم، بحث افزایش قیمت بود که به فضای متشنج بازار دامن زد. ضرورت مدیریت فضای تقاضا و رفتار مشتری دبیر انجمن تولیدکنندگان زنجیره ای گوشت مرغ تصریح کرد: اگر مصرف کننده را بترسانیم که قرار است در آینده کالایی کم شود، تقاضا بالا می رود. مهم ترین کاری که کمک می کند تا این مشکل را رفع کنیم، مدیریت فضای تقاضا و رفتار مشتری است که اتفاق نیفتاد و به فضای مصرف آرامش داده نشد. هم اکنون با تعدیل نسبی عرضه و تقاضا شرایط بازار مرغ بهتر شده و در آینده ای نزدیک باثبات تر خواهد شد. مبصری درباره این که اظهار می شود با تکمیل زنجیره تولید ۲۵ درصد از قیمت مرغ کم می شود، توضیح داد: در زنجیره های تأمین و تولید هزینه در برابر مقدار تولید کاهش پیدا می کند. مزیت زنجیره تولید این است که با صرفه جویی در مقیاس تولید باعث کاهش هزینه ها می شود، اما قیمت در بازار تعیین می شود. حتی اگر زنجیره ها بتوانند با هزینه کمتری این کالا را تولید کنند، اگر به

اندازه تقاضای مرغ نداشته باشیم، قیمت بالا خواهد رفت. ممکن است بتوان هزینه را کم کرد، ولی اگر باعث کاهش قیمت شود، تقاضا بالا می‌رود. در حالت عادی قرار است کاهش هزینه‌ها توأم با رقابت بازار شود و در این صورت قیمت هم کاهش می‌یابد، اما اگر قیمت‌گذاری دستوری داشته باشیم، تأثیرگذاری لازم را نداریم و هرچه تولید کنیم، با کسری مواجه می‌شویم، چون تقاضا از سوی سایر کالاها به سمت مرغ می‌آید که در این مدت شاهد آن بودیم. تولید یک هزار و ۸۳۰ تن مرغ برای تهران دبیر انجمن تولیدکنندگان زنجیره‌ای گوشت مرغ با بیان این‌که هم‌اکنون دو برابر حالت عادی یعنی یک هزار و ۸۳۰ تن مرغ برای تهران تولید می‌شود، ولی هنوز ثبات لازم به وجود نیامده است، گفت: این شرایط نشان می‌دهد جهت تقاضا تغییر کرده، وگرنه دلیلی ندارد که میزان نیاز استان تهران از یک هزار و ۲۰۰ تن بیش‌تر شده باشد. مبصری اظهار داشت: وقتی هنوز صف مرغ می‌بینیم، نشان می‌دهد که عطش تقاضا بالاست و با اطمینان دادن به فضای مصرف، این فضا تعدیل خواهد شد. باید به فضای مصرف تعادل و به همه اطمینان بدهیم که مرغ به اندازه کافی وجود دارد. وی درباره واردات ۵۰ هزار تن مرغ در سال حمایت از «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نیز اظهار کرد: این تصمیمات حاکمیتی است و به‌عنوان تولیدکننده ۱۰۰ درصد از واردات مرغ ناراضی هستیم. اگر قیمت‌گذاری دستوری برای بلندمدت قیمت مرغ را ثابت نگه نمی‌داشت، هم‌اکنون نه‌تنها مجبور به واردات نبودیم، بلکه می‌توانستیم مرغ را صادر کنیم. می‌توان یارانه اقشار ضعیف را مستقیماً به خود آن‌ها پرداخت مبصری ادامه داد: در شهریورماه سال ۹۹ با وجود افزایش قیمت نهاده‌ها از سوی ستاد تنظیم بازار و شورای رقابت مقاومتی در برابر افزایش قیمت رخ داد که معتقدیم این اقدام باعث عقب‌نشینی تولیدکننده از تولید شد. متأسفانه زنجیره‌هایی که متکی بر مزیت صرفه‌جویی در مقیاس بودند و باید در آن‌ها با توجه به توانایی و تکنولوژی ۴۰ کیلو در مترمربع برداشت داشته باشیم (لازمه آن این است که تنوعی از وزن داشته باشیم و وزن‌های پایین‌تر را به ذخایر استراتژیکی کشور و وزن‌های بالا را روانه بازار کنیم) از بین رفتند و تأمینی که می‌توانست توسط این زنجیره‌ها انجام شود، انجام نشد؛ در صورتی که زنجیره‌ها می‌توانستند در صورت تعیین‌نشدن قیمت دستوری تولید و کنترل فضای مصرف را در دست داشته باشند. نمی‌گوییم باید به مصرف‌کننده فشار بیاوریم، بلکه باید مصرف‌کننده را توانمند کنیم. هرچند نمی‌توان به‌طور ۱۰۰ درصدی از مصرف‌کننده حمایت کرد، اما می‌توان یارانه اقشار ضعیف را مستقیماً به خود آن‌ها پرداخت. وی افزود: به‌عنوان مثال اگر سرانه مصرف مرغ در کشور برای هر نفر ۳۰ کیلو باشد، برای یک خانوار با جمعیت ۳/۱ دهم نفر باید در سال ۹۳ کیلو مرغ تهیه کنیم. اگر مرغ کیلویی ۱۰ هزار تومان باشد، حداکثر مصرف ۱۰۰ کیلو مرغ در سال یک میلیون تومان می‌شود؛ یعنی برای حمایت از ۲۰ هزار خانوار یک میلیون واریز می‌شود، ۲۰ هزار میلیارد می‌شود، اما برای سال آینده فقط شش میلیارد برای واردات نهاده در نظر گرفته شده است و اگر قیمت دلار آزاد منهای دلار دولتی ضرب شود، حدود ۱۲۰ هزار میلیارد تومان می‌شود. باید گفت نگاه سیستمک و کلی‌نگر به یک مجموعه تولیدی باعث بروز مشکلات فعلی شود. مبصری گفت: راهکار تنظیم بازار مرغ کنار گذاشتن قیمت‌گذاری دستوری است. باید قیمت‌گذاری دستوری کنار گذاشته شود و تولید گسترش پیدا کند تا تولیدکننده بتواند محصولش را در رقابتی آزاد به فروش برساند و صادرات در بلندمدت کاملاً آزاد باشد و از اقشار آسیب‌پذیر نیز با پرداخت مستقیم یارانه حمایت شود. تولیدکننده با قیمت ۲۴ هزار ۹۰۰ تومانی امروز از تولید متضرر نمی‌شود، اما قیمت یک مسأله پویا است و ممکن است هفته بعد تولیدکننده با این قیمت ضرر کند. وی اظهار داشت: تولید به فاکتورهای زیادی ربط دارد و قیمت‌گذاری شش‌ماهه به ضرر تولیدکننده است. این قیمت‌گذاری آبرویی برای دولت نمی‌خرد. یک مسأله دینامیک را نمی‌توان با مسائل استاتیک حل کرد و عرضه و تقاضا وضعیت متفاوتی را در بازار رقم می‌زند.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه دنیای اقتصاد

ترخیص دان مرغ از گمرک مشکلی ندارد

دنیای اقتصاد : موضوع کمبود نهاده‌های تولید یا موانع در ترخیص و واردات این اقلام نقل محافل مختلف شده است، این در حالی است که معاون گمرک این موضوع را رد می‌کند و در جدیدترین اظهارنظر اعلام کرده که هیچ مشکلی در ترخیص کالاهای اساسی از جمله نهاده‌های تولید دام و طیور از گمرک وجود ندارد. به گفته مهرداد جمال ارونقی، کالاهای مربوطه در صورت وجود در صف تخصیص ارز تا ۹۰ درصد و داشتن اعلامیه ارز به‌طور کامل و فوری ترخیص می‌شود. به گزارش «ایسنا» ارونقی توضیح داد که در سال گذشته تمهیدات خاصی برای ترخیص کالاهای اساسی اندیشیده شد و در مقطعی با هماهنگی بانک مرکزی، برای پنج قلم کالای اساسی شامل جو، ذرت، کنجاله سویا، دانه‌های روغنی و روغن خام، صاحبان کالا می‌توانستند بدون صدور کد رهگیری نسبت به ترخیص اقدام کنند که البته چندان از آن استقبال نکردند. وی با اشاره به اقدامات صورت گرفته برای خریدهای اعتباری ادامه داد: در مقطعی دیگر نیز در مورد واردکنندگان کالا به‌صورت اعتباری، وزارت صمت لیست ۱۴ شرکت را اعلام کرد که بتوانند بدون ارائه کد رهگیری بانک نسبت به ترخیص اقدام کنند و بانک مرکزی متعهد شد که اعلامیه تامین ارز اعتباری را صادر و سه ماه بعد از آن نسبت به تامین ارز اقدام کند. این مقام مسوول در گمرک ایران در ادامه به مصوبات آبان سال گذشته در ستاد تنظیم بازار درباره تسهیل ترخیص کالاهای دپو شده در گمرک و بنادر اشاره کرد و گفت: بر این اساس قرار شد تمامی کالاهای اساسی گروه یک، به‌صورت ۹۰ درصد ترخیص شوند که در دستور کار قرار گرفت، اما در اسفند ماه این موضوع به نحوی با چالش مواجه شد و ستاد تنظیم بازار به نوعی مصوبه قبلی خود در این رابطه را لغو کرد، اما تاکید داشت که کالاهای اساسی که در صف تخصیص ارز قرار داشته باشند، امکان ترخیص ۹۰ درصدی خواهند داشت. وی افزود: بر این اساس عملاً کالا در همان مرحله اول که تخصیص ارز است، قبل از صدور کد رهگیری بانک، بدون مشکل تا ۹۰ درصد می‌توانست ترخیص شود و اگر در صف تامین ارز بود که دیگر هیچ مشکلی نداشت و به‌طور کامل امکان ترخیص پیدا می‌کرد، وزارت صمت، وزارت جهاد و صاحبان کالا می‌توانستند بدون مانعی با رعایت ضوابط کالای خود را ترخیص کنند. ارونقی ابعاد دیگر ترخیص کالاهای اساسی را نیز مطرح کرد و توضیح داد که باید توجه داشت کالاهایی که به‌صورت اعتباری وارد نشده‌اند، امکان قرار گرفتن در صف تخصیص یا تامین ارز را ندارند، چرا که تامین یا انتقال ارز و همچنین انتقال اسناد خرید صورت نگرفته و به نوعی صاحب کالا مشخص نیست و از روی کشتی نیز امکان تخلیه ندارد. وی با بیان اینکه در مورد کالاهای اساسی که اعتباری وارد و اسناد خرید مبادله و صاحب کالا مشخص است امکان اقدام برای ترخیص وجود دارد، گفت: در مورد آنها نیز دو حالت وجود دارد؛ گروهی که در لیست اعلامی از سوی وزارت صمت به بانک مرکزی قرار دارند و اعلامیه تامین ارز اعتباری گرفتند و می‌توانند ترخیص کرده و بانک تا سه ماه بعد تامین ارز را انجام دهد و بخش دیگر مربوط به افرادی است که به‌صورت اعتباری کالا آورده ولی هنوز اعلامیه تامین ارز ندارند و چون در لیست وزارت صمت قرار نگرفته‌اند با اینکه می‌توانند به‌صورت ۹۰ درصدی ترخیص کنند ترجیح می‌دهند تا هنگام تعیین تکلیف ارز اقدامی در این رابطه نداشته باشند. معاون امور گمرکی گمرک ایران در مورد موجودی کالاها در گمرک نیز یادآور شد: اینکه تمامی رقم اعلام شده در مورد یک کالا به‌عنوان دپو در گمرک و

عدم ترخیص تلقی شود درست نیست، چرا که ممکن است بخش زیادی از آن ترخیص شده، اما صاحب کالا ترجیح می دهد فعلا آن را در انبار بنادر و مناطق آزاد نگهداری کند، بنابراین دولت باید روی آن حجمی که هنوز ترخیص نشده برنامه ریزی داشته باشد. در همین حال، معاون بندری سازمان بنادر و دریانوردی از مجموع موجودی ۵/۲ میلیون تن کالای اساسی در انبارهای بنادر و کشتی های پای اسکله و کشتی های موجود در لنگرگاه ها خبر داد. فرهاد منتصر کوهساری در گفت و گو با خبرگزاری مهر با بیان اینکه روند پُر و تخلیه شدن انبارهای بنادر مستمرا اتفاق می افتد، گفت: اکثر کالاهای اساسی جایگزین شده است، بنابراین اینکه فکر کنیم موجودی انبارهای بندری ناگهان به صفر یا حتی به نصف موجودی فعلی کاهش یابد، برداشت اشتباهی است. وی افزود: صاحبان کالا وقتی کالاهای خود را وارد می کنند، از زمان ورود به بندر تا زمان ترخیص کالا، فرآیندی طی می شود و کمی طول می کشد که این ماندگاری کالا در انبارها، طبیعی است. البته اینکه میزان موجودی انبارهای بنادر رشد داشته، صحت دارد که به شرایط کرونایی برمی گردد؛ همچنین تعطیلاتی که داشتیم، در رشد موجودی کالاهای بندری بی تاثیر نیست. عضو هیات عامل سازمان بنادر و دریانوردی یادآور شد: قطعا روند کاهش اتفاق می افتد و به زودی به متوسط موجودی ۷/۳ تا ۸/۳ میلیون تن در انبارهای بندری برمی گردیم. وی درباره موجودی کلی انبارهای بنادر اعم از کالاهای اساسی و سایر کالاهای وارداتی گفت: موجودی کالاهای انبارهای این سازمان ۷ میلیون و ۲۵۰ هزار تن است که حدود ۳ میلیون و ۱۱۰ هزار تن آن سایر کالاها غیر از کالاهای اساسی است. منتصر کوهساری درباره آخرین وضعیت کالاهای رسوبی در انبارهای بنادر هم اظهار کرد: سازمان بنادر و دریانوردی، لیست کالاهایی که از زمان تحویل آن به انبار، بیش از ۳ ماه می گذرد، به گمرک و سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی معرفی می کند که در بعضی موارد، گمرک این لیست را اصلاح می کند.

رئیس سازمان ساماندهی مشاغل و فرآورده‌های کشاورزی:

مشکلی در تأمین مرغ نیست

رئیس سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری کرج با اشاره به اینکه مشکلی در تأمین مرغ نیست، از پیش‌بینی تمهیدات لازم برای ماه رمضان خبر داد.

احمد خیری با اشاره به برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده برای استقبال از ماه مبارک رمضان، گفت: با توجه به وجود ۲۰ جایگاه موقت عرضه میوه و محصولات کشاورزی با نرخ مصوب تنظیم بازار در سطح شهر، هفت جایگاه پرتدد تا اول ماه مبارک رمضان به فعالیت خود ادامه می‌دهند. وی افزود: هر ساله با هماهنگی ستاد تنظیم بازار تمهیدات لازم برای ماه رمضان در بازارها پیش‌بینی می‌شود و مشکلی در این خصوص وجود ندارد؛ بهره‌برداران کالاهای موردنیاز ماه رمضان را تهیه کرده‌اند. رئیس سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری کرج با اشاره به قیمت مرغ دولتی با رقم ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان، گفت: علی‌گم اینکه استان البرز واردکننده مرغ است و تنها ۲۵ درصد از نیاز استان در البرز تولید می‌شود؛ با پیگیری‌های انجام‌شده در جهاد کشاورزی و شبکه توزیع سازمان صمت، مشکلی برای تأمین مرغ موردنیاز استان وجود ندارد و با توجه به توزیع مرغ دولتی در اصناف و بازار روز میادین، مشکلی برای توزیع مرغ وجود ندارد و صف به حداقل ممکن رسیده و اگر صفی هم باشد به دلیل هم‌زمانی مراجعه شهروندان و لزوم رعایت فاصله اجتماعی است. خیری وجود صف‌های مرغ در روزهای گذشته را به دلیل کافی نبودن تعداد مراکز عرضه متناسب با نیاز شهروندان ذکر کرد و افزود: اکنون با افزایش مراکز عرضه و اصلاح قیمت، عرضه و تقاضا تنظیم شده و در سطح بازار و میادین شهرداری مرغ گرم با قیمت ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان وجود دارد. وی بایان اینکه با توجه به توزیع گسترده مرغ در تمام مراکز عرضه و اصناف، در ماه مبارک رمضان با صف مرغ مواجه نخواهیم بود، اضافه کرد: هم‌اکنون اصناف نیز به‌عنوان شبکه توزیع مرغ گرم با قیمت ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان اقدام می‌کنند و فروش بالاتر از قیمت مصوب در واحدهای صنفی نیز توسط نهادهای نظارتی اصناف برخورد می‌شود. رئیس سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری کرج با تأکید بر اینکه نرخ دوم مرغ نباید در سطح بازار باشد و این سوءاستفاده از مردم است، گفت: در گذشته قیمت مرغ دو نرخی بود، اما با توجه به اینکه مرغ به میزان موردنیاز استان تهیه شده و به‌وفور در پایانه پردیسان وجود دارد و با لحاظ سود موردنظر اصناف بین آن‌ها توزیع می‌شود، نباید نرخ دومی وجود داشته باشد و باید نرخ مرغ در همه مرغ‌فروشی‌ها با قیمت ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان عرضه شود. خیری در خصوص قیمت میوه و تره‌بار گفت: در برخی اقالام، قیمت نسبت به ایام پایانی سال کاهش داشته‌است. قیمت پرتقال ۱۱ هزار و ۲۰۰ و برای سیب ۸ هزار و ۸۰۰ تومان است و اقالام با همان قیمت‌های مصوب قبل از عید عرضه می‌شود

۲۳ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه کیهان

اقتصاددان اصلاح طلب:

دست خانوادگی ایرانی از گوشت و مرغ کوتاه شده است

اقتصاددان اصلاح طلب گفت: تداوم گرانی گوشت قرمز و همچنین افزایش چند ماه گذشته قیمت مرغ، توان خرید این اقلام ضروری را از بسیاری از خانوارها گرفته و دست خانوارهای ایرانی از این کالاهای اساسی کوتاه شده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، حسین راغفر افزود: بر اساس گزارش‌ها ۳۰ درصد خانوارهای ایرانی در حال حاضر توان خرید گوشت را ندارند. او علت افزایش نابرابری‌ها و فقر را اجرای سیاست‌های تعدیل اقتصادی از دهه هفتاد تا کنون عنوان می‌کند و می‌گوید: از دهه هفتاد تا کنون، تهیه اقلام ضروری مردم با چالش همراه شده و شاخص‌های سلامت به خصوص در مناطق محروم و مرزی سقوط کرده‌اند که کوتاهی قد دانش‌آموزان یکی از نتایج آن بوده است. این پژوهشگر حوزه فقر و عدالت اقتصادی با بیان اینکه از سال ۷۳ بالغ بر ۸۵ مورد اعتراض درباره قیمت نان داشتیم می‌گوید: سازو کار منسجمی برای شنیده شدن صدای مردم نیازمند و راهکارهایی برای کمک فوری به معیشت آنها نیاز است. این اقتصاددان با اشاره به وضعیت نابسامان بازار کالاهای اساسی می‌گوید: خانواده‌ای که درآمد ندارد مجبور می‌شود در صف طولانی گوشت یخ‌زده و مرغ دولتی بایستد و اگر هم در این صف‌ها به کرونا مبتلا شوند که مشکلاتشان چند برابر می‌شود. وی در ادامه می‌افزاید: در حال حاضر در وضعیت نگران‌کننده‌ای هستیم که هیچ وقت قشر متوسط و ضعیف جامعه در چنین شرایطی نبوده است. او با بیان اینکه معیشت اولویت مردم است می‌گوید: اساس زندگی بسیاری از اقشار جامعه در شرف از دست رفتن است. راغفر در ادامه می‌گوید: به دلیل سیاست‌های غلط اقتصادی عده‌ای فربه شده و خوی انسانی خود را از دست داده‌اند و به ماشین‌های بزرگ اتلاف منابع و مصرف تبدیل شده‌اند. این اقتصاددان می‌افزاید: فشار زیادی روی خانوارهای نیازمند و اقشار ضعیف جامعه است. تداوم این شرایط امکان ندارد مگر اینکه اقدام سریعی در این زمینه صورت گیرد.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه شرق

بخش کشاورزی در تنگنای جدال‌های جناحی

زمینه‌های فرهنگی و قانونی مناسب برای عرضه دیدگاه‌های مختلف که به منافع ملی پایبند باشند، از الزامات اساسی برای تحقق نظام مردم‌سالاری است. اینکه آیا جامعه ما تاکنون در مسیر تکوین و توسعه چنین زمینه‌ای حرکت کرده است، جای تأمل بسیار داشته و البته که موضوع این نوشتار نیست. اما اگر در سایه عزمی ملی بخواهیم در نهادینه‌ساختن چنین زمینه‌ای بکوشیم باید در عرصه‌هایی تمرین کنیم که بیش از همه ماهیتی فرا جناحی دارد. بخش کشاورزی همواره عهده‌دار گسترانیدن سفره‌ای از ظرفیت‌های طبیعت برای تمامی تنوع جامعه است. پس به‌منظور بهره‌وری پایدار از این سفره فراگیر و به لحاظ مبانی فنی و علمی تولید و نیز طیف گسترده مصرف‌کنندگان، باید آن را از حصار تنگ جناح‌بندی‌های سیاسی رهاکنیم و تنها بر محور منافع ملی سامان یابیم. چنین سفره‌ای مصداق توصیه ابوالحسن خرقانی، عارف بزرگ قرن چهارم هجری است که گفت آنکه در این سرا درآید نانش دهید و از ایمانش می‌رسید، چه آنکس که نزد باری تعالی به جان ارزد البته بر خوان بوالحسن به نان ارزد. حالا که ناگزیریم دستاوردهای این بخش را برای تمامی آحاد جامعه و بدون هیچ‌گونه مرزبندی در نظر بگیریم، پس چرا از شایسته‌ترین‌های مردم و بی‌عنایت به جایگاه سیاسی آنان بهره نگیریم؟ ساختار و دیدگاه‌های مدیریت در بیش از چهار دهه گذشته به شدت متأثر از تحولات سیاسی و جابه‌جایی‌های جناحی هم در عرصه اجرائی و هم نظارتی بوده است. اینکه این نوسانات تا چه اندازه به ناپایداری برنامه‌های اجرائی و تشتت در تدوین یک نقشه راه مدون منجر شده است را باید در قالب بررسی‌های دامنه‌داری واکاوی کرد. در این فشرده تنها به سلسله عزل‌ونصب‌های مداوم مدیران در این ساختار فربه و کم‌جان اشاره می‌شود. این اشاره از آنجا اهمیت دارد که با تغییر مدیریت دستگاه اجرائی کشور در چند ماه آینده، مجدداً با موجی از عزل‌ونصب در دستگاه متولی بخش روبه‌رو می‌شویم. تغییراتی که بیش از چگونگی برنامه‌ها، عناصر حقیقی و میزان دوری و نزدیکی آنها به میز اصلی را نشانه می‌گیرد. به خاطر داریم که در سال ۹۸ محمود حجتی تحت فشارهای مجلس دهم وادار به استعفا شد. اگر تنها مروری به انبوه عزل‌ونصب‌های صورت‌گرفته در این وزارت و در خلال دو سال اخیر بیفکنیم، وجود احساس ناپایداری در مدیران آن انکارناپذیر است. چنین مدیرانی قاعدتاً برای برنامه‌ریزی و اجراهای درازمدت انگیزه و آمادگی ندارند بلکه چه‌بسا در وسوسه افزودن بر رزومه و تبعات مالی تن به این ناپایداری می‌دهند. هم‌اکنون موجی از موقت‌بودن بر تحرک این مدیران و برای ماه‌های پیش‌رو (به‌خصوص اگر دولت آینده از جناحی دورتر باشد) سایه افکننده است. بدون تردید بازنده چنین فضای موقت و ناپایداری، بخش کشاورزی و منافع ملی است که به‌جای برخورداری از برنامه‌های درازمدت و اساسی، در این بیم و امید، تن به روزمرگی می‌دهد. حال که در کوران تحریم‌ها و بیش از هر زمان دیگری به اهمیت و نقش بخش کشاورزی در پایداری کشور پی بردیم ای‌کاش برای همیشه، گزینش مدیریت‌های آن را از تیررس جدال‌های جناحی دور بداریم. باور کنیم که روش‌های بهره‌وری پایدار از آب و خاک و صیانت از منابع تجدیدناپذیر و... اساساً با معیارهای رایج در انتخاب مدیران هیچ‌گونه همبستگی ندارد. و سرانجام آنکه باور کنیم اگر هرکس که در این سرا درآید، باید نانش داد و او را تفتیش نکرد. پس هرکس نیز که برای گستردن این

سفره آمد، تنها باید از شایستگی و عزم و عهدش به منافع ملی اطمینان یافت؛ آنان که بر میثاق دیرین خود، وسوسه مقام و جاذبه مال هرگز بر صیقل وجودشان رنگ نمی گیرد.

چراغ سبز دولت به اصلاح نرخ خرید تضمینی در شرایطی که مطالعات دانشگاهی از تبعات سنگین نرخ پایین خرید تضمینی گندم خبر می دهد

دست خالی گندم کاران و یارانه ۵۵ هزار میلیاردی به واردات!

بررسی ها از چهار خطر قاچاق گندم به خارج، بیش از دو برابر شدن واردات گندم با دو برابر نرخ داخلی، کاهش ۳۷ درصدی تولید گندم طی امسال و احتمال سرازیر شدن گندم مورد نیاز مردم به دامداری ها در پی تداوم نرخ چهار هزار تومانی خرید تضمینی گندم حکایت دارد. بررسی ها نشان می دهد که با سرکوب قیمتی گندم در دو سال گذشته، گندم کاران چیزی در حدود هشت میلیون تومان در هر هکتار ضرر کرده اند. بدین ترتیب با کاهش تمایل به تولید گندم، دولت برای تامین ۱۱ میلیون تن گندم مورد نیاز کشور، مجبور به واردات سالانه سه میلیون تن گندم برای جبران کاهش تولید به هشت میلیون تن شده است. داده ها همچنین نشان می دهد با توجه به نرخ ۹ هزار تومانی گندم در کشورهای همسایه در صورتی که دولت بر نرخ چهار هزار تومانی کنونی برای خرید تضمینی اصرار بورزد، پدیده قاچاق گندم به کشورهای همسایه شکل خواهد گرفت و دولت عملاً مجبور خواهد شد در مقابل افت تولید گندم تا پنج میلیون تن، امسال هشت میلیون تن گندم وارد کند. با این اوصاف، دیروز جلسه شورای قیمت گذاری محصولات استراتژیک تشکیل شد و رئیس نظام صنفی کشاورزی بعد از آن، از متقاعد شدن مسئولان برای اصلاح نرخ خرید گندم خبر داد. قرار است در این خصوص هفته آینده جلسه تعیین قیمت برگزار شود. به گزارش خراسان، در شرایطی که در روزهای اخیر، انتقادات فراوانی در خصوص نرخ خرید تضمینی گندم به میزان هر کیلو ۴ هزار تومان مطرح شده است، دیروز شورای قیمت گذاری محصولات استراتژیک در این خصوص تشکیل جلسه داد. خبرگزاری مهر در این زمینه به نقل از رئیس نظام صنفی کشاورزی گزارش داد: در این جلسه مسئولان برای اصلاح نرخ خرید گندم متقاعد شدند و تعیین قیمت جدید به هفته آینده موکول شد. ملک زاده افزود: قرار است در این جلسه ما به عنوان تشکل های کشاورزی به همراه بخش دولتی، آنالیزهای خود را ارائه و با بررسی دقیق و جمع بندی این آنالیزها، قیمت تمام شده تولید گندم را مشخص کنیم. مالیات پنهانی که گندم کاران پرداخته اند در شرایطی که دولت از آغاز خرید تضمینی گندم در کشور خبر داده است، بررسی ها حاکی از مخاطرات فراوان نرخ کنونی خرید تضمینی بر تولید این محصول است. اتفاقی که در سال های اخیر نیز مسبوق به سابقه است. گزارش خبرگزاری فارس به نقل از اطلاعات ثبت شده در گمرک جمهوری اسلامی ایران نشان می دهد که قیمت وارداتی گندم در سال های ۹۸ و ۹۹ به ترتیب ۲۳ و ۲۲ درصد بیشتر از قیمت جهانی گندم بوده است. از طرف دیگر میزان حمایت قیمتی از تولید داخلی این محصول در سال ۹۸ و ۹۹ به ترتیب منفی ۱۷,۲ و منفی ۳۹ هزار میلیارد تومان تخمین زده می شود. به گزارش خراسان، حمایت منفی قیمتی به معنی نرخ خرید تضمینی در سطحی پایین تر از قیمت بازار، ضرب در میزان خرید تضمینی گندم است. علمدارلو کارشناس اقتصاد کشاورزی با ارائه آمار فوق گفت: بدین ترتیب در این دو سال و با توجه به قیمت تضمینی تعیین شده برای گندم، کشاورزان معادل ۱۷,۲ و ۳۹ همت (هزار میلیارد تومان) مالیات غیرمستقیم پرداخته اند که سهم هر گندم کار از این مالیات غیرمستقیم برابر با ۱۳,۱ و ۲۹,۶ میلیون تومان در این سال ها می شود. زیان ۸ میلیون تومانی گندم کاران در هر هکتار در نمودار، روند زمانی حمایت قیمتی محصول گندم به ازای هر هکتار آمده است. همان

طور که ملاحظه می شود، سرکوب قیمت داخلی این محصول در سال های اخیر، زیان گندم کاران در هر هکتار را به حدود هشت میلیون تومان رسانده است. این نحوه دخالت دولت در بازار در حالی است که در فاصله سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ کشورهای OECD سالانه به میزان ۲,۸۴ میلیارد دلار از تولید داخلی محصول گندم خود حمایت کرده اند. بنابراین دولت با سرکوب قیمت های داخلی گندم در سال های گذشته و کاهش حمایت ها، کشاورزان داخلی را در تنگنای بیشتری قرار داده است. زنگ خطر برای قاچاق و واردات گران گندم بر اساس نمودار یادشده، می توان حدس زد از سال ۹۶ که روند حمایت دولت از قیمت بازاری تولیدکنندگان بسیار پایین آمده، تولیدگندم نیز همزمان با آن کم شده باشد. این فرض را آمارهای واردات گندم تایید می کند. به طوری که ایران سال ۹۸ سه میلیون تن گندم وارد کرده و از آن جا که تولید سال ۹۹ از سال ۹۸ بیشتر نبوده، در سال ۹۹ نیز احتمالاً واردات گندم حداقل همین مقدار بوده است. با این شرایط، تشکل های کشاورزی معتقدند در صورتی که قیمت گندم از میزان چهار هزار تومان کنونی افزایش نیابد احتمال قاچاق این محصول به کشورهای همسایه که قیمت در آن جا تقریباً کیلویی ۹ هزار تومان است، افزایش خواهد یافت و دولت مجبور است ارز بیشتری را برای واردات گندم از کشورهای دیگر بپردازد. فاضل نیسی، رئیس نظام صنفی کشاورزی اهواز و کارون می گوید: بر اساس اطلاعاتی که از گمرک بندر امام خمینی (ره) به دست آوردیم چند محموله کشتی گندم به تازگی وارد کشور شده که قیمت تمام شده آن ها کیلویی ۹ هزار تومان است. این یعنی دولت بیش از دو برابر نرخی را که می خواهد به کشاورزان داخلی بدهد به کشاورز خارجی می پردازد و به جیب آن ها یارانه می ریزد. کاهش تولید و جایگزینی گندم به جای خوراک دام با تداوم قیمت گذاری نرخ خرید تضمینی گندم کمتر از بازار، باید منتظر کاهش رغبت کشاورزان به تولید این محصول بود. همچنان که بر اساس آمار با کاهش نرخ خرید تضمینی و حمایت های دولت در سال های گذشته تولید کمتر شده و دولت در دو سال گذشته سالانه حدود دو میلیون تن گندم از کشاورزان به نرخ تضمینی خریداری کرده است، در حالی که برای تامین نیاز کشور، خرید حداقل ۱۱ میلیون تن مورد نیاز بود. از سوی دیگر با تداوم کاهش، اگر قیمت خرید گندم از کشاورز در سطوح غیر واقعی و به شکل کنونی باشد، احتمال رواج پدیده جایگزین شدن گندم به جای خوراک دام وجود دارد. چرا که قیمت خوراک دام و طیور در بازار بسیار گران تر از گندم است. محمدشفیق ملک زاده، رئیس نظام صنفی کشاورزی با اشاره به وضعیت نامساعد بارندگی و شرایط اقلیمی، گران تر بودن نرخ نهاده های دامی نسبت به گندم و احتمال جایگزینی گندم به جای خوراک دام گفته است: مجموع این شرایط باعث می شود دولت در پایان سال زراعی جاری احتمالاً بیشتر از پنج میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری نکند و با احتساب ذخایر استراتژیک ناچار به واردات حدود هشت میلیون تن گندم خواهد شد.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - آرمان ملی

برنج انحصاری؛ همین را کم داشتیم

آرمان ملی: براساس تازه‌ترین اطلاعات مرکز آمار کشور از وضعیت قیمت و تورم کالاهای مصرفی برنج وارداتی با رشد ۱۵۰ درصدی و برنج داخلی با افزایش ۴۷٫۵ درصدی یکی از مهمترین کالاهای اساسی بوده که در رقابتی نفس‌گیر در مرز خروج از سبد غذایی مردم قرار گرفته است. برنج که به‌عنوان خوراک اصلی در سفره مردم شناخته می‌شود درحالی با این میزان رشد قیمت مواجه شده که متولیان این بخش جولان دلالتان و واسطه‌گران را عامل اصلی رشد افسارگسیخته این کالا دانسته و معتقدند عدم شفافیت در زنجیره تولید تا مصرف به حضور دلالتان دامن می‌زند موضوعی که به اعتقاد کارشناسان ورود برنج به بورس کالا اگرچه ضمن حذف واسطه‌گری و کاهش قیمت‌ها می‌تواند به افزایش درآمد کشاورزان بینجامد، اما تجربه ثابت کرده ورود کالاهای استراتژیک به بورس کالا به واسطه انحصار در تولید و عرضه قطره‌چکانی به ناچار با ورود دولت و قیمتگذاری دستوری همراه شده و به ناچار بازار سیاه را تجربه کرده است. گام‌های نخست ورود به بورس

براساس این گزارش مرکز آمار کشور در تازه‌ترین اطلاعات خود از وضعیت قیمت و نرخ تورم در کالاهای مصرفی اعلام کرده قیمت برنج ایرانی از اسفند ۱۳۹۸ که هر کیلو به طور متوسط ۲۳ هزار و ۶۰۰ تومان بوده تا اسفند سال گذشته که به طور متوسط تا ۳۵ هزار تومان قیمت خورده افزایش ۴۷٫۵ درصدی داشته است. برنج ایرانی حتی تا بیش از ۴۲ هزار تومان نیز قیمت خورده است همچنین در مورد برنج‌های خارجی هر کیلو از این کالا در اسفند ۱۳۹۸ به طور متوسط ۹۷۰۰ تومان عرضه شده ولی به تدریج در شرایط جدید روند صعودی قیمت آن شروع شده است؛ به طوری که در بهمن ماه سال قبل به طور متوسط ۲۳ هزار و ۹۰۰ تومان و در اسفند تا ۲۴ هزار و ۲۰۰ تومان افزایش قیمت داشته و حداکثر ۲۹ هزار و ۴۰۰ تومان نیز برای آن ثبت شده است که نشان‌دهنده رشد ۱۵۰ درصدی در این کالا است. بررسی آمار گمرک ایران نشان می‌دهد که در سال گذشته ۹۳۶ هزار تن به ارزش ۸۶۸ میلیون دلار برنج وارد شده است و آخرین آمار از موجودی کالای اساسی تا اواسط فروردین ماه بیانگر موجودی ۳۶ هزار تنی برنج در گمرک و بنادر است. در نیمه دوم سال گذشته ترخیص برنج از گمرک با موانعی همراه بود و حتی در انتقادات صاحبان کالا موضوع قرار گرفتن برنج‌های مانده در بنادر در آستانه فساد مطرح شد، مسئولان گمرک نیز دلیل عدم ترخیص را تأمین ارز اعلام کرده بودند اما درنهایت با توافقات صورت‌گرفته بانک مرکزی نسبت به صدور کد رهگیری اقدام و ترخیص برنج آغاز شد. با افزایش تنش‌ها در تولید و عرضه برنج از اوایل سال ۱۳۹۷ با همکاری مرکز تجارت بین‌المللی برنج آمل پیگیری‌ها برای ورود برنج مازندران به بورس کالا با جدیت بیشتری پیگیری شد تا این که اقدامات نهایی آن در زمستان سال ۱۳۹۹ به سرانجام رسید و در نهایت با اعلام وزیر اقتصاد در بورس کالا برای برنج شمال نماد معاملاتی با نام برنج طارم انبار شرکت توسعه تجارت برنج مازندران - برنج ۰۰۳ پ ۰۱ - ثبت و گشوده شد. بر این اساس کشاورزان شمالی می‌توانند پس از دریافت کد بورسی، برنج تولیدی خود را با رعایت استانداردهای مورد تایید انبار و کارشناسان این مرکز به انبار پایانه تجارت برنج آمل تحویل دهند و در ازای آن نیز گواهی سپرده کالا دریافت کنند. گواهی سپرده کالایی هم که کشاورزان بابت تحویل برنج به انبار مرکز تجارت می‌گیرند، درواقع سند مالکیت آنها نسبت به محصول با کیفیت تعریف‌شده و قیمت روز بازار بورس است و به همین دلیل هم اوراق بهادار و پشتوانه مناسبی برای انجام

فعالیت‌های دیگر محسوب می‌شود. حذف واسطه‌گری کارشناسان حوزه اقتصاد و برخی فعالان بازار برنج معتقدند که این اقدام می‌تواند رونق کشت و افزایش امنیت سرمایه‌گذاری در عرصه کشاورزی را به دنبال داشته باشد. مدیر بورس منطقه‌ای مازندران یکی از همین گروه افراد است که طی چند سال اخیر پیگیری‌هایی برای ورود برنج مازندران به بورس داشت. در این رابطه سید اسماعیل یزدان‌پناه مدیرعامل مرکز تجارت بین‌المللی برنج آمل که انبار معین بورس کالا برای برنج طارم را در اختیار دارد می‌گوید: بسیاری از مشکلات و محدودیت‌های بازار فیزیکی برنج شمال با بررسی شدن این محصول از بین می‌رود و یک بازار نوین شکل می‌گیرد. وی با اشاره به مزایایی مانند حذف واسطه‌ها، شفاف شدن بازار برنج، تضمین فروش محصول برای کشاورز گفت: با اجرای این فرآیند برنج مازندران وارد سازوکار بازرگانی به‌روز و بین‌المللی می‌شود. یعنی خریداران برنج از کشورهای دیگر نیز می‌توانند مستقیماً اقدام به خرید برنج شمال کنند. ابتدای تأسیس این مرکز نیز چنین هدفی را دنبال می‌کردیم که بتوانیم معاملات برخط برنج را در بورس کالا مانند پسته و زعفران داشته باشیم و حتی در گامی بلندتر بتوانیم این مرکز را به بازار اصلی برنج خاورمیانه تبدیل کنیم. این فعال اقتصادی حوزه کشاورزی از اختلاف ۲۰ تا ۲۵ درصدی قیمت برنج طارم مازندران در بورس کالا نسبت به قیمت این محصول در بازار سایر استان‌ها خبر داد و افزود: به دلیل حذف واسطه‌ها خریداران می‌توانند برنج با کیفیت مورد تایید کارشناسان این مرکز را با قیمت کمتری از بازار خریداری کنند. البته کف میزان خرید برای خریداران ۱۰۰ کیلوگرم است. در صورتی هم که مایل به حذف نیم‌دانه و بسته بندی در اندازه‌های کمتر از ۱۰۰ کیلوگرم باشند با دریافت ۱۶ درصد قیمت برنج به‌عنوان کارمزد این خدمت نیز ارائه می‌شود و محصول به نشانی خریدار پست خواهد شد. یزدان‌پناه نیز بر لزوم همکاری همه‌جانبه برای رونق گرفتن این فرآیند تأکید کرد و گفت: پس از افتتاح رسمی این روند برای آموزش و اطلاع‌رسانی نیز برنامه‌هایی را پیگیری می‌کنیم. بورس کالای کشاورزی نسبت به آموزش در بستر آنلاین اعلام آمادگی کرد و برخی از کارگزاری‌های استان هم برای آموزش و صدور کد بورسی کشاورزان و بازرگانان برنج همکاری خواهند داشت. شکاف بین بازار سنتی و نوین در رابطه با عرضه برنج از طریق بورس کالا در حالی متولیان این بخش از آن به‌عنوان راهکاری برای حذف دلالت نام می‌برند که برنج همواره از بازاری سنتی برخوردار بوده و کشاورزان نیز اعتماد بیشتری نسبت به خریداران سنتی دارند. عباس پورباقری بر سنتی بودن ساختار بازار برنج کشور به ویژه مازندران اشاره کرد و گفت: گمان نمی‌کنم این طرح اثرگذاری خاصی بر بازار برنج داشته باشد. چرا که بحث کیفیت مطرح است و روند نظارتی مشخصی بر این موضوع از تولید تا عرضه وجود ندارد. ضمن این که قیمت برنج هم به‌عوامل مختلفی بستگی دارد. این فعال بازار برنج بی‌اطلاع بودن اتحادیه برنج‌فروشان به‌عنوان عرضه‌کنندگان اصلی این محصول به مصرف‌کنندگان را نشانه نادیده گرفتن بخش اصلی بازار برنج در اجرای این طرح دانست و بیان کرد: بازار برنج شکل و ساختاری سنتی دارد. کشاورز امروز در ازای محصولی که تولید می‌کند حتی چک هم قبول نمی‌کند و فقط پول نقد می‌خواهد. مصرف‌کننده هم خرید برنج را به صورت جزئی و مستقیماً از برنج‌فروشان و کشاورزان انجام می‌دهد. سید تقی جعفریان رئیس اتحادیه شالیکوبی‌داران مازندران با عنوان اینکه این طرح با شرایط موجود به سرانجام نمی‌رسد گفت: نخستین مسأله در اجرای این طرح تضمین کیفیت محصولی است که خریدار قرار است از بورس بخرد. این کیفیت براساس چه تعریفی و با چه نظارتی تضمین می‌شود؟ ما در مورد محصولی حرف می‌زنیم که هنوز استاندارد برای آن تعریف نشده است و نبود نظارت بر آن زیان زیادی به مصرف‌کننده وارد می‌کند. وی اظهار کرد: زمانی می‌توانیم به عرضه برنج در بورس کالا و استقبال تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان از این روند امیدوار باشیم که تمام بخش‌های تولید و عرضه دارای تعریف استاندارد شوند و نظارت دقیقی هم بر آن‌ها انجام شود. سال‌هاست که برای افزایش بهره‌وری و کاهش ضایعات محصول با ارزش تولیدی مان از مزرعه تا شالیکوبی برنامه درست و اثرگذاری نتوانستیم اجرا کنیم. دولت اجازه

انحصار نمی‌دهد مریم حسینی رئیس مرکز تحقیقات برنج کشور در رابطه ورود به بورس کالا به «آرمان ملی» گفت: اگرچه هزینه‌های تولید برنج زیاد است و هرساله هم بابت افزایش مواجهه است اما همواره کمترین سود عاید کشاورز می‌شود و واسطه‌گران از طریق خرید ارزان و اخلاص در توزیع نسبت به کسب سود حداکثری اقدام می‌کنند. وی در ادامه ورود برنج به بورس را حائز اهمیت دانست و گفت: در صورتیکه برنج از طریق تشکل‌ها و اتحادیه‌های کشاورزی در بورس عرضه شود می‌توان امیدوار بود که کشاورزان نیز در محل سود خواهند بود. وی در پاسخ به اینکه مرکز بین‌المللی تجارت و صادرات برنج که در آمل ایجاد شده به‌عنوان متولی عرضه در بورس کالا محسوب می‌شود و همواره انحصار در عرضه کالاهای استراتژیک باعث شده تا شاهد شکل‌گیری بازار سیاه باشیم آیا این احتمال در مورد برنج نیز وجود دارد گفت: آنچه مسلم است برنج به‌عنوان کالای استراتژیک همواره از سوی دولت کنترل و نظارت می‌شود. قطعاً دولت اجازه چنین اتفاقی را نخواهد داد البته به‌نظر می‌رسد این مرکز نیز می‌تواند در قالب تشکلی برای کشاورزان عمل کند ضمن آنکه امکان پیگیری محصول عرضه‌شده به لحاظ کیفیت نیز وجود دارد. بنابراین به‌نظر می‌رسد محصول برنج به چنین اقدامی نیاز داشت و می‌تواند به رفع برخی از چالش‌های موجود کمک کند. آنچه مسلم است بورس بهترین روش برای شفاف‌سازی و حذف دلالتان از فضای تولید است موضوعی که متأسفانه در رابطه با کالاهای استراتژیک تجربه نشان داده حضور دولت در بعد قیمت‌گذاری همواره پاشنه آشیلی برای ایجاد بازار سیاه بوده که انحصار تولید و مهندسی عرضه به افزایش آن دامن زده است. مداخله دولت در بورس آفت مهمی محسوب می‌شود. تا زمانی که دولت‌های ما به بورس اعتماد نکنند و برای حل کوتاه مدت چالش‌ها و مسائل اقتصادی در این بازار اثرگذار باشد شاهد رشد هیجانی و پس از آن رکورد سرمایه‌گذاری و بی‌اعتمادی جامعه به بورس خواهیم بود. این موضوع شاید در بازارهای دیگر اثرگذاری کمتری داشته باشد. مثلاً تاثیر کمتری روی محصولی مانند زعفران بگذارد، اما در حوزه محصولاتی مانند برنج این موضوع به‌دلیل گستردگی مصرف اهمیت بسیار بالایی دارد. اما به نظر می‌رسد در خصوص برنج در ابتدا احتمالاً با کمی بهبود شرایط مواجه خواهیم بود اما با توجه به مافیای قدرتمند واردات که سود آنها در رانت ارزی واردات نهفته است قطعاً در ادامه با چالش‌های زیادی در این راه مواجه خواهیم بود. با تمام این احوال باید منتظر ماند و دید که آیا سازوکارهای بورسی شدن برنج طارم شمال به نام برنج طارم انبار مرکز تجارت برنج مازندران، می‌تواند در مسیری رو به پیشرفت قرار بگیرد و موانع پیش رو را بردارد تا کمکی به اقتصاد کشاورزی و شفاف‌سازی بازار برنج کند یا مانند بسیاری از طرح‌های دیگر در حوزه کشاورزی گرفتار بروکراسی‌های دست‌وپاگیر و سنگ‌اندازی‌های واسطه‌ها و ضعف‌های ساختاری صنعت کشاورزی به‌ویژه در شمال کشور می‌شود؟

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه همشهری

پسته‌های مهاجر

صادرات پسته در سال ۹۹ نمره قبولی گرفته، اما به قیمت حراج محموله‌هایی که در داخل متقاضی نداشته است بهترین نمره در کارنامه تجارت خارجی ایران در سال ۱۳۹۹ برای صادرات پسته ثبت شده. براساس آمارهای گمرک ایران، در این سال پسته به‌عنوان مهم‌ترین محصول کشاورزی در سبد صادراتی ایران، با رشد ۵۵٫۸ درصدی ارزش مواجه شده است. به گزارش همشهری، صادرکنندگان ایرانی در سال ۱۳۹۹ حدود ۱٫۱ میلیارد دلار پسته به کشورهای دیگر صادر کرده‌اند که این رقم در مقایسه با سال ۱۳۹۸ حدود ۵۵٫۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد. نکته قابل‌تأمل اینکه رشد ارزشی و وزنی صادرات پسته در آمارهای سال ۹۹ تا حدی نامتناسب است که به‌نظر می‌رسد رکوردشکنی صادرات این محصول عملاً دستاورد نوعی ارزان‌فروشی و حراج بوده است. حراج ناگزیر سال ۱۳۹۹ با شیوع کرونا به‌خصوص در سال اقتصاد ایران و کسب‌وکارها تبدیل شد. همزمان فشار اقتصادی به معیشت مردم به تغییر سبد مصرفی و کوچک‌تر شدن سفرها دامن زد و به کسادبازاری از کالاها و خدماتی منجر شد که جزو اقلام ضروری خانوار محسوب نمی‌شود. بازار آجیل و خشکبار، به‌خصوص پسته که کم‌کم به کالایی اشرافی تبدیل شده، از جمله بازارهایی بود که از تغییر ذائقه خرید مردم و اجرای محدودیت‌های فاصله‌گذاری اجتماعی به‌ویژه در اسفند ۹۸ و ایام نوروز ۱۳۹۹ به‌شدت آسیب دید. اواسط دی‌ماه گذشته، مصطفی احمدی، رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار تهران از شرایط نامساعد صنف خود در دوره کرونا پرده برداشت و گفت: در شرایط کرونایی فروشندگان با ضرر مواجه شدند و اکثر محصولات خود را به‌دلیل کمبود تقاضا و فاسد شدن، معدوم کردند. روی دیگر این ماجرا، اتفاقی است که در آمارهای تجارت خارجی منعکس شده و از ارزان‌فروشی پسته به‌دلیل نبود تقاضای داخلی حکایت دارد. براساس آمارهای گمرک ایران، درحالی‌که ارزش صادرات پسته ایران در طول سال ۱۳۹۹ با رشد ۵۵٫۸ درصدی نسبت به سال قبل به ۱٫۱ میلیارد دلار رسیده که وزن محموله‌های صادراتی پسته ایران ۹۷٫۴ درصد بیشتر شده است؛ درحقیقت ایران در برابر افزایش حدود دوبرابری فروش پسته به کشورهای خارجی توانسته درآمد خود را کمی بیش از نصف این میزان افزایش دهد. کارنامه تجارت خارجی در اسفند ۹۹ گمرک ایران می‌گوید: تجارت خارجی غیرنفتی ایران در اسفند ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه قبل با افزایش ۱۹۳ میلیون دلاری و رشد ۶ درصدی در صادرات و افزایش ۴۴۸ میلیون دلاری و رشد ۱۲ درصدی در واردات همراه بوده است. براساس آمارهای رسمی، ارزش تجارت خارجی ایران در بهمن سال گذشته به ۶ میلیارد و ۸۱۷ میلیون دلار رسید که ۳ میلیارد و ۱۳۵ میلیون دلار از آن سهم صادرات و ۳ میلیارد و ۶۸۲ میلیون دلار از آن سهم واردات بوده است، اما در اسفندماه، مجموع ارزش تجارت خارجی کشور بهبود یافته و به ۷ میلیارد و ۴۵۸ میلیون دلار رسیده که نسبت به بهمن‌ماه ۶۴۱ میلیون دلار معادل ۹٫۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. بررسی‌ها نشان می‌دهد در اسفند ۱۳۹۹، ارزش صادرات غیرنفتی ایران معادل ۳ میلیارد و ۳۲۸ میلیون دلار بوده و در مقابل ارزش واردات کشور به ۴ میلیارد و ۱۳۰ میلیون دلار رسیده است. برآیند این تغییرات، افزایش تراز منفی تجارت خارجی ایران در اسفند به بیش از ۸۰۰ میلیون دلار بوده که در مقایسه با تراز تجاری منفی بهمن‌ماه، ۲۵۴ میلیون دلار افزایش نشان می‌دهد.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه سبزینا

افزایش ۸۵ درصدی راندمان تولید با توسعه سیستم‌های نوین آبیاری

ترویج روش‌های نوین آبیاری نقش مهمی در کاهش مصرف آب و افزایش بهره‌وری از منابع دارد

توسعه طرح‌های نوین آبیاری در زمین‌های زراعی و باغی بافق با کمک‌های بلاعوض دولت، نقش موثری در صرفه‌جویی و کاهش میزان مصرف آب در بخش کشاورزی این شهرستان و افزایش تولید محصولات در چند سال اخیر داشته است. اجرای سامانه‌های نوین آبیاری با کمک بلاعوض دولت در استان یزد از جمله شهرستان بافق زمینه‌ساز توسعه سامانه های آبیاری کم‌فشار، قطره‌ای، زیرسطحی، تیپ و تشکی در مناطق مختلف شده و با توجه به کم‌آبی و شرایط اقلیمی و خاک منطقه، راندمان تولید را از ۳۵ تا ۸۵ درصد افزایش می‌دهد. دولت تدبیر و امید در اجرای سامانه‌های آبیاری کم‌فشار برای هر هکتار هفت میلیون تومان و برای آبیاری قطره‌ای هم در هر هکتار ۱۷ میلیون تومان کمک بلاعوض می‌کند که کشاورزان می‌توانند با استفاده از فرصتی که در این زمینه فراهم شده، برای پایداری و افزایش تولید محصولات استفاده کنند. کاهش بارندگی در دو دهه اخیر و استفاده بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی با شیوه آبیاری غرقابی، ذخایر آب بافق را با تهدید جدی روبه‌رو کرده و کارشناسان معتقدند، ۹۰ درصد منابع آبی در بخش کشاورزی مصرف می‌شود که راندمان بهره‌وری آن بین ۳۵ تا ۴۵ درصد تخمین زده می‌شود؛ بنابراین ترویج روش‌های نوین آبیاری نقش مهم و اساسی در کاهش مصرف آب و افزایش بهره‌وری از منابع موجود در شرایط خشک‌سالی دارد. استفاده از روش‌های نوین آبیاری در بافق آبیاری نوین به شکل تحت فشار به دو روش آبیاری قطره‌ای و بارانی انجام می‌شود که در شهرستان بافق به خاطر سختی بالا یا میزان شوری و املاح زیاد آب (ای. سی) فقط از سیستم آبیاری لوله‌ای و کم‌فشار در بخش زراعت استفاده می‌شود. میزان بهره‌وری آبیاری بارانی تا ۷۰ درصد و آبیاری قطره‌ای تا ۹۵ درصد است، ولی در سامانه آبیاری کم‌فشار تا ۷۵ درصد در مصرف آب کشاورزی صرفه‌جویی می‌شود. علاوه بر توسعه روش‌های نوین آبیاری در مزارع، جایگزینی محصولات کم‌آب‌خواه مانند زعفران و گیاهان دارویی به جای محصولات پرآب‌خواه در روش سنتی غرقابی از دیگر راهکارهای صرفه‌جویی در مصرف آب است. هم‌اکنون کشاورزان بافقی هم‌زمان در هر دو زمینه فعالیت دارند. آن‌ها از یک سو به کشت گیاهان کم‌آب‌خواه روی آورده‌اند و از سوی دیگر استفاده از سامانه‌های نوین آبیاری را سرلوحه کار خود قرار داده‌اند. ۳۵ درصد از زمین‌های کشاورزی بافق زیر پوشش سیستم‌های نوین آبیاری در همین ارتباط رئیس جهاد کشاورزی بافق به ایرنا گفت: وسعت زمین‌های زیرکشت محصولات زراعی و باغی این شهرستان، شش هزار و ۲۹۰ هکتار است که بیش از ۳۵ درصد آن زیر پوشش سامانه‌های نوین آبیاری قرار دارد. علی‌اکبر رحمتیان افزود: ۳۲۵ بهره‌بردار بخش کشاورزی با بهره‌گیری از ۴۰ حلقه چاه از روش‌های نوین آبیاری با بیش از ۳۰ درصد صرفه‌جویی در مصرف آب، استفاده می‌کنند. وی ادامه داد: روش‌های آبیاری موضعی که اغلب کشاورزان بافق برای باغ‌ها، گیاهان ردیفی و گلخانه‌ها مورد استفاده قرار می‌دهند، آب را با فشار کم در شبکه لوله بر سطح یا زیر خاک مزرعه توزیع می‌کند و توسط وسایلی به صورت قطره، یا توسط پاشنده‌های کوچک مانند «اسپریر»، «میکروجت» و «بابلر» پای بوته گیاه ریخته می‌شود. به گفته این مسئول، در مواردی

که صرفه جویی آب ضروری باشد و منابع آب موجود تکافوی اراضی زیرکشت را ندهد، روش های آبیاری موضعی افزایش راندمان آبیاری و جهش تولید را تضمین می کند و این شیوه آبیاری دارای روش های متعددی مانند آبیاری درپپ، زیر بستری، فواره ای و آبیاری اسپری است. رحمتیان با بیان این که هم اینک بهترین روش آبیاری نوین در بافق سیستم کم فشار است، افزود: به ازای هر هکتار آبیاری کم فشار، هفت میلیون تومان و برای اجرای سامانه نوین تحت فشار ۱۷ میلیون تومان به صورت بلاعوض از محل صندوق توسعه ملی به متقاضیان پرداخت می شود. وی خاطرنشان کرد: در بافق از سال های گذشته تاکنون انواع روش های آبیاری تحت فشار مانند آبیاری قطره ای و کلاسیک در اراضی زراعی اجرا شده و با توجه به کمبود آب نیاز است که ترویج و توسعه این روش ها بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. تداوم شیوه آبیاری سنتی در بافق مسئول اداره فنی و زیربنایی جهاد کشاورزی شهرستان بافق نیز گفت: سال هاست که روش های آبیاری سطحی اعم از نواری، کرتی و یا شیاری در بین کشاورزان رواج یافته که این شیوه ها با توجه به سرمایه اولیه کم، پایین بودن هزینه تعمیر و مصرف انرژی به دیگر روش های جدید ترجیح داده می شود. امید عباس زاده با بیان این که تمام روش های آبیاری سطحی به یک شکل عمل می کند و تفاوتشان در شیوه و تقسیم بندی زمین است، افزود: در این روش، آب از منبع تغذیه به نهرهای خاکی وارد و روی سطح زمین پخش می شود تا به تدریج به ریشه گیاه برسد که به همین علت باعث نبود کنترل و مدیریت مصرف آب و در نتیجه هدررفت بخشی از آن می شود. وی خاطرنشان کرد: کشاورزان بافقی به دلیل گستردگی و استفاده فراوان از روش آبیاری سطحی و به منظور جلوگیری از مصرف بی رویه آب بر آن شدند تا لوله های نرم دریچه دار از جنس پلی اتیلن را جایگزین نهرهای خاکی قدیمی کنند تا علاوه بر کنترل و مدیریت آبرسانی به مزرعه، از مزایای روش آبیاری سطحی بهره مند شوند. به گفته این مسئول، طبق تحقیقات انجام شده با استفاده از روش آبیاری سطحی با لوله های دریچه دار، ۲۵ تا ۳۰ درصد در مصرف آب صرفه جویی و همچنین امکان برداشت محصول بیش تری فراهم می شود. عباس زاده افزود: آبیاری سطحی اگر با تمامی امکانات و شرایط لازم استفاده شود، حدود ۵۰ درصد در مصرف آب صرفه جویی می شود، در حالی که با روش های نوین آبیاری، می توان بین ۶۵ تا ۹۵ درصد از هدررفت آب جلوگیری کرد. وی با بیان این که در آبیاری معمولی در هر هکتار ۱۰ هزار مترمکعب آب مصرف می شود، افزود: ضروری است تا کشاورزان با اصلاح روش های آبیاری و استفاده از شیوه های نوین در مصرف آب صرفه جویی بیش تری کنند. ضرورت افزایش راندمان آبیاری و صرفه جویی در مصرف آب یکی از بهره برداران بخش کشاورزی بافق هم افزایش راندمان آبیاری، صرفه جویی در مصرف آب، کاهش علف های هرز، بهبود کمی و کیفی تولید محصول، افزایش بهره وری و امکان آبیاری و کوددهی هم زمان را از مزایای آبیاری نوین قطره ای برشمرد. علی محمد تفکری افزود: آبیاری از روزگاران گذشته با روش های ساده و به صورت غرقابی (سنتی) انجام می شد که با توجه به غنای سفره های زیرزمینی و دبی مناسب آب قنات ها، برای آن زمان مطلوب زمان بود، اما امروزه روش های علمی گوناگونی برای آبیاری به کار می رود که چنانچه هر یک از این روش ها به طور درست و در جای مناسب به کار برده شود، به پیشرفت کشاورزی کمک بسیاری می کند. این کشاورز ۶۷ ساله بافقی تصریح کرد: در آبیاری باید از روش هایی استفاده کنیم که علاوه بر صرفه جویی در مصرف آب، از شسته شدن، فرسایش و خسارت به خاک کشاورزی نیز جلوگیری کند که روش های نوین آبیاری در این زمینه بسیار موثر است. دیگر کشاورز بافقی که پنج هکتار زمین زراعی و باغی دارد و ۴۰ درصد آن را به سیستم های نوین آبیاری مجهز کرده، گفت: صرفه جویی در مصرف آب، پخش مناسب کود، آبدهی یکنواخت و جلوگیری از رویش علف های هرز از مزایای استفاده از سامانه های نوین آبیاری است و در صورت تأمین تسهیلات آماده ام که ۱۰۰ درصد مزارع و باغ هایم را به سیستم های نوین آبیاری تجهیز کنم. بمان علی کارگران مشکل کشاورزان را در به کارگیری این روش، تجمیع نبودن اراضی زراعی دانست و افزود: وقتی زمین های زراعی

افراد در قطعه‌های کوچک و پراکنده و به عبارتی خرده مالکی است، اجرای سیستم‌های نوین آبیاری صرفه اقتصادی ندارد. کارگران از متولیان بخش کشاورزی خواست در وهله اول برای یکپارچه‌سازی زمین‌های کشاورزی در روستاها اقدام کنند تا استفاده از شیوه‌های نوین آبیاری در کاشت، داشت و برداشت محصولات به صرفه و آسان‌تر شود. روش غرقابی، متداول‌ترین شیوه آبیاری در شهرستان بافق یکی از بهره‌برداران بخش کشاورزی در بافق نیز گفت: رایج‌ترین روش آبیاری در بافق هنوز شیوه غرقابی کرتی است و علت آن نیز فرهنگ سنتی برجا مانده از گذشته در بین کشاورزان است که در این روش کرت‌ها را به شکل چهار گوش یا شکل‌های دیگر درست می‌کنند. رضا تفکری افزود: آبیاری به صورت کرتی برای خاک‌هایی که آب در آن‌ها کم‌تر نفوذ می‌کند و همچنین برای زمین‌های صاف و بدون شیب مناسب است و با این روش می‌توان حبوب، یونجه، صیفی‌جات، باغ‌های میوه و سبزی و گیاهان پر آب‌خواه را آبیاری کرد. گفتنی است هم‌اکنون ۶۵ درصد کشاورزان بافقی هنوز به شیوه سنتی مزارع خود را آبیاری می‌کنند که در روش غرقابی به زحمت یک سوم میزان آبی که روانه مزرعه می‌شود، جذب زمین شده و عملاً بقیه آن هدر می‌رود. به گفته کارشناسان، روش‌های آبیاری سنتی علاوه بر راندمان و بهره‌وری بسیار پایین، موجب فرسایش، شور، قلیایی و باتلاقی شدن خاک، تخریب زمین‌های کشاورزی و مهم‌تر از همه هدررفت آب می‌شود.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - روزنامه همشهری

جنگل‌های کشور از درون، آب رفته‌اند

سیدمحمد فخار - خبرنگار

سطح جنگل‌های کشور طی سال‌های اخیر ۱,۵ میلیون هکتار افزایش یافته، اما روند تخریب این عرصه حیاتی منابع طبیعی از درون جنگل ادامه دارد. سازمان جنگل‌ها از صبح دیروز فاز نخست نظارت هوایی بر عرصه‌های جنگلی کشور را از شمال ایران و از فراز جنگل هیرکانی آغاز کرده است و آنطور که حمیدرضا سلیمانی، رئیس مرکز نوآوری و فناوری منابع طبیعی دیروز به همشهری خبر داده بود، طرح پیمایش و ارزیابی هوایی جنگل‌های هیرکانی آغاز شده تا عرصه صیانت از منابع طبیعی را گسترش دهد. از ۴ سال پیش که بحث توقف بهره‌برداری از جنگل با عنوان طرح تنفس مطرح شد، چالش قاچاق چوب تشدید شد و سازمان جنگل‌ها با جدیت به دنبال آن بود که مانیتور کردن جنگل‌ها را با سرعت بالا و هزینه کم انجام دهد. مسعود منصور، رئیس سازمان جنگل‌ها دیروز در مراسم آغاز به کار سامانه نظارت هوایی هیرکانی با تأکید بر توسعه حفاظت و مدیریت علمی و فنی جنگل گفته است، این طرح از چند زاویه دارای اهمیت است و با توجه به پیشرفت‌های علمی و فنی باید از فناوری‌ها در راستای صیانت از جنگل‌ها بهره‌گیری شود. پروژه مشترک تغییرات جنگل‌ها در بازه‌های زمانی کوتاه از طریق عکسبرداری هوایی، فیلم و عکس رصد می‌شود. این طرح در ارزیابی از واحدهای اجرایی، پیشگیری از حریق و آفات و بیماری‌ها مؤثر است. از دیروز که طرح پایش هوایی جنگل‌های هیرکانی آغاز و فاز نخست آن در محدوده آمل تا نوشهر انجام گرفت، چند فروند هواپیمای فوق سبک با پرواز بر فراز جنگل‌های هیرکانی، اثرات تغییرات اقلیمی در بروز آفات و بیماری‌ها، تغییرات کاربری اراضی و تخریب و قاچاق چوب از برخی مناطق جنگلی را با استفاده از نوآوری‌ها و فناوری‌های به‌روز در بخش صنعت هوایی را رصد و پایش کرده و همزمان تصویرها را نیز به سامانه منابع طبیعی ارسال کردند. رئیس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور نیز در این باره با بیان اینکه رصد و پایش هوایی جنگل‌های هیرکانی به صورت پایلوت تاکنون در سطح ۱۰۰ کیلومتر و عرض ۱۰ کیلومتر اجرایی شده است، گفت: این طرح در سال جاری در جنگل‌های هیرکانی و به تبع آن در جنگل‌های کشور توسعه می‌یابد و در پروسه طولانی‌تر منجر به تقویت یگان هوایی جنگل‌های شمال می‌شود. رئیس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور درباره مبارزه با قاچاق چوب در استان‌های شمالی و جنگل‌های هیرکانی با اشاره به عوامل تشدیدکننده قاچاق افزود: توقف بهره‌برداری و بیکاری‌های ناشی از کرونا سبب بروز قاچاق می‌شود، ولی در سال گذشته میزان کشفیات ۳۰ درصد افزایش یافت. منصور با اعلام این موضوع که در بسیاری از مناطق بحرانی جنگل‌ها دوربین نصب شده است، اعلام کرد: طبق تصاویر ماهواره‌ای سال ۲۰۱۹ سطح جنگل‌های کشور ۵ درصد و معادل یک میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار افزایش یافت. اما تخریب‌ها درون جنگل‌ها رخ می‌دهد و با آنکه سطح جنگل حفظ شده است، در داخل جنگل شاهد کاهش تراکم و درصد پوشش گیاهی هستیم.

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - آفتاب یزد

روی خط آفتاب

۱۴۰۱- چرا مدتی در برخی مغازه‌های فروش مواد پروتئینی گوشت و مرغ وجود نداشت؟ (۱/۱۸/۲۰۱۲- در قضیه مرغ و بازار مرغ مقصر اصلی مرغداران هستند یا دلال‌ها یا نظارت مسئولان متولی آن؟ یا همه این موارد؟ (۱/۱۸) مسئولان شده. چه طور تا هفته قبل مردم مجبور بودند برای تهیه گوشت مرغ با نرخ مصوب ساعت‌ها در صف‌های طولانی معطل شوند، اما حالا همان گوشت مرغ‌ها با قیمت گران‌تر بدون صف توزیع می‌شود؟ آیا نمایندگان مجلس و همسرانشان و همسر رئیس جمهوری و بقیه مسئولان هم مانند افراد عادی قبل از افزایش قیمت گوشت مرغ به نرخ مصوب، حاضر بودند در صف‌های طولانی برای تهیه دو عدد گوشت مرغ وقت شان هدر رود؟ یا این که مرغ با قیمت آزاد می‌خریدند؟ وقتی صف‌های طولانی را می‌دیدم دلم برای خودم و بقیه مردم کم درآمد می‌سوخت. مردمی که به لحاظ منابع ثروتمندترین کشور جهان است و ترکیه می‌گوید اگر منابع نفت ما را داشت، پیشرفته‌ترین کشور اروپایی می‌شد، نیازمند یک شانه تخم مرغ است. از قدیم گفته اند یه سوزن به خودتان بزنی و یه جوال دوز به دیگران! روی سختم با مسئولانی است که به جای رسیدگی به مشکلات مردم، فقط شعار می‌دهند اما کاری انجام نمی‌دهند!

۲۴ فروردین ۱۴۰۰ - الوفاق

صادرات ایران من الفستق تنمو ۵۶%

أظهرت بيانات التجارة الخارجية الإيرانية تسجيل صادرات الفستق في السنة المالية المنتهية ۲۰ مارس / آذار ۲۰۲۱ نمواً بنسبة ۵۶ بالمئة على أساس سنوي. وأشارت البيانات، الصادرة الاثنين، الى أن السلع العشر الأولى المصدرة من إيران شملت البنزين والغاز الطبيعي المسال والبولى اثيلين بكثافة دون ۹۴ بالمئة والميثانول والفستق والبروبان المسال وسبائك الصلب والبولى اثيلين بكثافة أكثر من ۹۴ بالمئة والقطران والزيوت. وذكرت البيانات أن قيمة السلع العشر المصدرة في الفترة المذكورة تجاوزت ۱۳٫۷ مليار دولار، وشكلت ۳۴٫۹ بالمئة من إجمالي الصادرات. ولفتت الى أن الصين تصدرت قائمة الأسواق المستوردة لهذه السلع، تلاها بالترتيب العراق والإمارات وتركيا وأفغانستان على التوالي، حيث استحوذت مجتمعة على نسبة ۷۴ بالمئة من قيمة الصادرات.

